

**LESY Slovenskej republiky, štátny podnik
generálne riaditeľstvo
Námestie SNP č. 8, 975 66 Banská Bystrica**

TLAČOVÁ SPRÁVA

Spomienka na nestora lesníctva Jozefa Dekréta Matejovie

V Banskej Bystrici, 17.01.2019

- *Lesníci si pripomínajú 178 rokov od úmrtia významného priekopníka moderného lesníctva Jozefa Dekréta Matejovie*
- *Medzi jeho najväčšie počiny v oblasti lesníctva platí začiatok zalesňovania z vlastných zdrojov, spúšťanie dreva rigolmi či zavedenie všeobecného používania ručnej píly*

V piatok 18. januára o 10. hodine si lesníci pripomenú 178 rokov od smrti významného priekopníka moderného lesníctva Jozefa Dekréta Matejovie. Pietny akt sa uskutoční pri buste J.D. Matejovie v centre Banskej Bystrice, pri sídle štátneho podniku LESY SR.

J.D. Matejovie sa narodil 12. júla 1774 v Dobroči pri Čiernom Balogu na strednom Slovensku. Bol významným slovenským horárom, ktorý hlavne na Horehroní zaviedol a presadzoval v ťažbe dreva pílu namiesto sekier, no predovšetkým bol priekopníkom v obnove lesov.

Hlavnou Dekretovou myšlienkou je plánovité zalesňovanie hôr zdevastovaných niekoľkými storočiami ťažby dreva pre potreby miestneho rozvinutého baníctva, hutníctva a sklárstva. Jeho zásluhou sa na Slovensku začalo s výsevom v lesoch z vlastných zdrojov, spúšťaním dreva rigolmi a zaviedlo sa všeobecné používanie ručnej píly.

„Hoci bol samouk a lesný praktik, bol zároveň obhajcom progresívnych myšlienok pri obhospodarovaní lesov. Založil nielen tradíciu lesnej prvovýroby, ale významnosť lesného hospodárstva videl v zachovaní, zabezpečovaní a všestrannom zveľadovaní lesov“, povedal generálny riaditeľ štátneho podniku LESY Slovenskej republiky Ing. Marian Staník.

Dovtedy sa odlesňovanie bránilo len úradným obmedzovaním ťažby dreva a zákazmi pasenia kôz na holinách. Zalesňovanie inak ako prirodzenou cestou (náletmi) bolo neznáme. J.D. Matejovie sa podarilo presadiť plánovitú výsadbu a sám ju aktívne realizoval, opätovné zalesňovanie pokladal za najvýznamnejšiu prácu. Do roku 1838 zalesnil 3 942 ha, ktoré boli predtým bez porastu. V jeho práci pokračovali aj jeho nástupcovia a podarilo sa tak na začiatku dvadsiateho storočia opäť zalesniť prakticky celú oblasť.

V prípade záujmu vám podrobnejšie informácie poskytnete:

Mgr. Pavel Machava, +421 915 745 937, e-mail: tlacove@lesy.sk

**LESY Slovenskej republiky, štátny podnik
generálne riaditeľstvo
Námestie SNP č. 8, 975 66 Banská Bystrica**

TLAČOVÁ SPRÁVA

JOZEF DEKRÉT MATEJOVIE (krátky životopis):

Jozef sa narodil v rodine lesného robotníka Jána Decretta a jeho manželky Márie, neskôr lesného dozorcú a nakoniec strážcu hrabiel' (česiel na zachytávanie dreva, plaveného po riekach).

Absolvoval piaristické gymnázium v Brezne a v roku 1787 nastúpil do lesnej služby, najskôr ako nádenník, potom pomocný horár a horár. V roku 1807 bol vymenovaný za hlavného horára a v roku 1808 za lesného pojazdného v Brezne. Od roka 1814 až do dôchodku 1837 vykonával funkciu komorského lesmajstra. V tom čase uskutočňoval vymeriavanie pozemkov a spracoval štatút lesných osád v okolí Čierneho Hrona, ktorý platil takmer ďalších 150 rokov.

V roku 1825 pozval robotníkov z oblasti rakúskeho Štajerska, aby naučili miestnych konzervatívnych drevorubačov používať nové metódy ťažby dreva a predovšetkým prekonali ich odpor k práci s pílu. Pre drevorubačov, ktorí sa odhodlali používať pílu presadil vyššie mzdy a za nízke pne príplatky.

V prípade záujmu vám podrobnejšie informácie poskytnú:

Mgr. Pavel Machava, +421 915 745 937, e-mail: tlacove@lesy.sk